

CAP PROGRAM ZA PREVENTIVO NASILJA IN ZLORABE OTROK (za osnovno šolo)

Program »Varni brez nasilja«

je celostni program primarne preventive nasilja nad vrstniki in spolnega nasilja na škodo otrok, mladostnic in mladostnikov. V programu smo povezali programa, ki ju v Sloveniji izvajamo že vrsto let in sta s strani otrok, staršev in strokovnih delavcev v vzgojno-izobraževalnih zavodih prepoznana kot primerna oblika preventivnega dela. Gre za »**CAP program za preventivo nasilja in zlorabe otrok**« in program »**Brez nasilja nad vrstniki**«. Programa smo nadgradili z vsebinami za krepitev socialnih in čustvenih kompetenc otrok in modulom za dijake.

CAP program za preventivo nasilja in zlorabe otrok – za osnovno šolo

je primarno preventivni program, katerega osnovni cilj je krepiti **varovalne dejavnike otrok**. S programom delujemo proaktivno s ciljem, da bi se otroci znali in zmogli zaščititi pred nasiljem, zlorabo. Osnovno sporočilo programa otrokom in odraslim je, da imajo vsi otroci pravico, da so **VARNI, MOČNI in SVOBODNI**.

Zakaj CAP program?

- Ker predstavlja enostaven in učinkovit način, kako z mlajšimi otroki v osnovni šoli spregovoriti o zahtevni temi nasilja in spolne zlorabe otrok,
- ker kot ciljni skupini poleg otrok nagovori tudi zaposlene v osnovni šoli in starše otrok kot pomembne osebe v otrokovi socialni mreži,
- ker izhaja iz moči, ki jih imajo otroci in odrasli in se osredotoča na krepitev zaščitnih dejavnikov otrok: *močna socialna mreža vrstnikov in odraslih, prave informacije in znanje, socialno-čustvene kompetence in samozavestno vedenje otrok, konkretna podpora in pomoč, ko jo otrok potrebuje.*

Program ponudi

pozitiven način za obravnavo resnih in zahtevnih tem, kot sta nasilje in spolna zloraba otrok. Otrokom na pozitiven in njihovi starosti primeren način spregovori o situacijah nasilja, zlorabe in jih okrepi, da bi se znali nanje ustrezno odzvati, se zaščititi.

Namenjen je

- otrokom v 2., 3. ali 4. razredu osnovne šole,
- njihovim staršem in zaposlenim v osnovni šoli.

Odraslim predstavimo:

- program »Varni brez nasilja« in njegova izhodišča,
- delavnico za otroke,
- osnovne informacije o nasilju in zlorabi otrok,
- možne posledice nasilja, zlorabe,
- priporočila za pogovor z otrokom o nasilju, zlorabi in ustrezen odziv na razkritje nasilja, zlorabe.

Otroci se seznanijo in učijo:

- o pravicah vseh otrok, da so varni, močni in svobodni,
- o tem, kako prepoznati potencialno nevarne situacije nasilja, zlorabe in kako se nanje ustrezno odzvati,
- o komunikacijskih veščinah,
- o tem, kako pomembna je pomoč in podpora vrstnikov,
- o tem, kako povedati o izkušnji z nasiljem ali o svoji stiski odrasli zaupni osebi.

USPOSABLJANJE ZA IZVAJANJE CAP PROGRAMA ZA PREVENTIVO NASILJA IN ZLORABE OTROK V OSNOVNI ŠOLI

Vsebine usposabljanja

- Primarna preventiva in program »Varni brez nasilja«
- Izvedba CAP programa v osnovni šoli
- Problem nasilja v družini, nasilja nad vrstniki, zlorabe in zanemarjanja otrok
- Ustrezen odziv na otrokovo stisko, pogovor z otrokom o nasilju, zlorabi, zaščita otroka

Program usposabljanja vam predstavljamo v nadaljevanju.

Usposabljanje je namenjeno

strokovnim delavcem in delavkam, ki bi želeli CAP program za preventivo nasilja in zlorabe otrok izvajati v vaši osnovni šoli.

Predlagamo, da se usposabljanja udeležijo **trije udeleženci oziroma udeleženke**, saj delavnice za otroke izvajajo trije izvajalci/izvajalke.

Izvedba programa usposabljanja

Usposabljanje bo potekalo za skupino udeleženk in udeležencev iz šol, ki so v okviru projekta »Varni brez nasilja« sodelovale v nacionalni raziskavi o pojavnosti izkušenj medvrstniškega in spolnega nasilja, ki jih imajo otroci, mladostnice in mladostniki.

Gradivo

Udeleženci in udeleženke usposabljanja bodo prejeli priročnik za izvajanje preventivnih aktivnosti ter predloge gradiva za otroke in starše kot »pripomočke« za uspešno izvedbo preventivnih aktivnosti z vsemi ciljnimi skupinami.

Oblike in metode dela

- predavanje,
- delo v malih skupinah,
- prakticiranje iger vlog za izvedbo delavnic za otroke,
- uporaba video gradiva in drugih učnih pripomočkov,
- obravnavo praktičnih primerov.

Izvajalke usposabljanja

Usposabljanje bo izvajal tim izvajalk, ki imajo vrsto let izkušenj izvajanja preventivnega dela na področju nasilja nad otroki, bogate izkušnje s področja obravnave problematike zlorabe in zanemarjanja otrok, nasilja v družini, zaščite otrok in odraslih – žrtev nasilja. Nosilki usposabljanja bosta Nerina Bonassin-Battelli, univ. dipl. psih. in mag. Mateja Štirn, univ. dipl. psih..

Pridobitev za udeležence in udeleženke usposabljanja

- Usposobili se boste za izvajanje delavnic CAP programa za preventivo nasilja in zlorabe otrok v osnovni šoli.
- Pridobili boste znanja in veščine s področja preventivnega dela in problematike nasilja in zlorabe, zanemarjanja otrok.
- Pridobili boste znanja in veščine za odziv na stisko otrok in staršev v primerih suma ali razkritij nasilja ali zlorabe, zanemarjanja otroka.
- Imeli boste možnost obravnave konkretnih primerov, s katerimi se srečujete v svojem delovnem okolju.

Čas in kraj usposabljanja

Usposabljanje bo potekalo v treh moduli v skupnem obsegu 32 pedagoških ur.

Prvi in drugi modul bosta organizirana za dve ločeni skupini v dveh terminih na različnih lokacijah. Tretji modul bo organiziran za obe skupini skupaj.

Prva skupina:

Cankarjev dom na Vrhniki

- modul 1: **16. in 17. november 2018**
- modul 2: **29. november 2018**

Druga skupina:

Savinjska regija (Točno lokacijo bomo sporočili naknadno.)

- modul 1: **10. in 11. maj 2019**
- modul 2: **17. maj 2019**

Prva in druga skupina skupaj:

Točno lokacijo bomo sporočili naknadno.

- modul 3: predvidoma **v juniju 2019**

Prijava

Strokovne delavke in delavci lahko prijavo za udeležbo na usposabljanju oddajo prek [spletne prijavnice](#).

Rok za oddajo prijav je:

- za prvo skupino: **19. oktober 2018**
- za drugo skupino: **12. april 2019**

Število mest je omejeno, zato vas vabimo, da prijave oddate čim prej.

V kolikor bodo ob vaši prijavi vsa mesta že zasedena, vas bomo uvrstili na čakalno listo. V primeru odpovedi in razpoložljivih prostih mest vas bomo o tem obvestili.

V primeru, da se usposabljanja ne boste mogli udeležiti, nam svojo **odjavo udeležbe** sporočite najkasneje do **30. oktobra 2018** (za prvo skupino) oziroma do **26. aprila 2019** (za drugo skupino).

Dodatne informacije o usposabljanju

Za dodatne informacije o usposabljanju smo vam na volje preko e-pošte (jerneja.sibilja@isainstitut.si) in telefona (059 016 138).

Prijazno vabljeni,
mag. Mateja Štirn
ISA institut

Ljubljana, 28. 8. 2018

Program usposabljanja

Prvi dan

9.00 – 16.00

Uvodna aktivnost

Primarna preventiva in program »Varni brez nasilja«
Izhodišča, cilji, predstavitev preventivnega programa in izvedbe v osnovni šoli

Kratek odmor

Zloraba otrok, nasilje v družini – ključni poudarki

Odmor za kosilo

Zloraba otrok, nasilje v družini – nadaljevanje

Kratek odmor

Zloraba otrok, nasilje v družini – nadaljevanje
Za zaključek dneva

Drugi dan

8.30 - 15.00

Uvodna aktivnost

Delavnici za otroke – predstavitev preko praktične izvedbe

Kratek odmor

Predstavitev modela izvajanja primarne preventive za preprečevanje nasilja in spolne zlorabe otrok
Nasilje nad vrstniki – ključni poudarki

Odmor za kosilo

Prakticiranje igre vlog

Vaje v trojkah

Izvedba predstavitve za osebje in za starše

Cilji, izvedba, materiali (predlog nadaljevalnih aktivnosti, e-brošura za starše)

Čas za dodatna vprašanja

Zaključek

Tretji dan

9.00 - 16.00

Uvodna aktivnost

Pogovor z otrokom

Priporočila, kako se odzvati na otrokovo stisko, na razkritje zlorabe

Individualni pogovori z otroki po delavnici v razredu

Namen, cilji, izvedba

Kratek odmor

Pogovor z otrokom - nadaljevanje

Izkustveno delo v trojkah

Odmor za kosilo

Pogovor z otrokom - nadaljevanje

Izkustveno delo v trojkah

Kratek odmor

Izvedba programa »Varni brez nasilja« v osnovni šoli

Prvi koraki izvedbe programa v osnovni šoli

Prakticiranje igre vlog

Viri podpore za naše delo

Čas za dodatna vprašanja

Zaključek

Četrti dan

Podroben program bomo udeležencem sporočili naknadno.

Cilj zadnjega modula bo izmenjava izkušenj z izvajanjem preventivnega programa v vrtcu in nudenje supervizijske podpore izvajalcem in izvajalkam programa. Prav tako bo čas namenjen evalvaciji izvajanja programa v OŠ.